

Sjef Kusters over plateauKUNST 2021

“KUNST IN EEN WARM BUBBELBAD”

Na een onvrijwillige stop in het rampjaar 2020 is Wanda Reiff's vijftiende editie van haar plateaukunst-galerie weer een feest van herkenning en ontdekkingen, vertrouwd en verrassend. Vooral ook is het “kunst in een warm bad van welkom” zo typeerde fan Philip Slangen het fenomeen Plateaukunst ooit, én, zo wil ik daaraan toevoegen, in een bubbelbad vol liefde en passie

Plateaukunst is voor veel mensen de eerste serieuze kennismaking met beeldende kunsten. Maar omdat dat ‘serieuze’ is ingebed in een sfeer van hartelijkheid, gastvrijheid, ongedwongen ontmoetingen en een feestelijke, ontspannen Bourgondische sfeer gaat niemand met een bedrukt gevoel naar huis. Integendeel, wie eens kwam, komt weer, jaar na jaar. En vindt langzaam een eigen weg in die wonderde wereld van de kunst.

Al toen Wanda Reiff in de jaren zeventig (van de vorige eeuw, moet ik erbij zeggen, dan klinkt het nóg langer geleden) in Aalbeek een galerie begon, bleek ze meteen een voorkeur te hebben voor het presenteren van de kunst van jonge kunstenaars, heel vaak gecombineerd met de werken van gevorderde collega's, met naam en faam. Ook na Aalbeek, in de galerie aan de Rechtstraat in Maastricht, hield ze die formule vol. Beroemde Nederlandse, Duitse en Franse kunstenaars werden er, soms tot hun verbazing maar meestal met veel plezier, gekoppeld aan jonge Limburgse collega's.

Tientallen Limburgse kunstenaars en andere afgestudeerden van de Maastrichtse academies, hadden bij Galerie Wanda Reiff hun debuut-tentoonstelling. En groeiden daarna door naar landelijke en internationale podia, galleries, musea, beurzen.

ONGEDWONGEN

Plateaukunst, nu een vaste norm en waarde in de kunst in Limburg, begon klein, als een soort ‘housewarming-party’ toen Wanda in het Wolfshuis trok. Daarna was er een kunstroute over het Plateau van Margraten. Met presentaties in ateliers en woningen van kunstenaars en in de schuur van Wanda's huis. De ongedwongen en gemoedelijke sfeer van toen is nog altijd het charmantste kenmerk van Plateaukunst.

Kunstenaars, jong en oud, werken in de voorbereiding van Plateaukunst en tijdens het weekend van de openstelling met respect voor elkaar samen aan de opbouw en presentatie van hun werk. In de schuur van Wanda's Wolfshuis, in oude stallen van het monumentale Sibberhuis en al die andere prachtige plekken waar Wanda welkom is met haar kunstenaars. Er worden locaties uitgezocht waar kunstenaars speciaal werk voor maken, men helpt elkaar met vervoer en het sjouwen en ophangen.

BORRELEND

Het Plateau is een evenement geworden waar menigeen naar uitkijkt. “Een borrelend feest. Als je dat hebt meegemaakt kun je er weer een tijdje tegen,” zegt Wanda die zelf ná de happening vooral een tijdje bekaf neerzijgt, maar ook alweer aan het denken is over de volgende editie.

Het landschap van het plateau wordt soms, niet nadrukkelijk betrokken bij de opzet van het kunstfeest. Vooral de weilanden bij de Tienhoven Molen, de tuin in Terblijt en de boomgaard achter Wanda's Gasthuis 20. Maar nu is er ook een romantisch wekje bij de rotonde in Sibbe, de tuin van het Blauwe Huis Gasthuis 14 en het park achter Gasthuis 55. En in het gras van de boomgaard aan de Franse steeg, vanuit Gasthuis richting Bemelen, maakt de Duitse kunstenaar Ralf Witthaus een tekening met een maaimachine. Een perspectivische illusie. Neem je drone mee voor het perfecte plaatje.

LUCHTIG MUSEUM

Laat ik, voor deze jubileumeditie, twee van de 55 deelnemende kunstenaars wat nader toelichten: Joop Vugs, schilder, die al vanaf de eerste jaren van Plateau regelmatig meedoet. En Natascha Waeyen, zeker de laatste jaren present met haar tekeningen en volumes van volièredraad.

Natascha Waeyen, Midden-Limburgse nu in Maastricht wonend, maakt vooral werken van verzinkt volièregaas 13×13 mm. In het draadgebouw dat zij nu laat zien in het Sibberhuis, zijn zo'n honderd kleine vakjes verwerkt waarin tientallen uitneembare draadkubusjes van 13×13×13 cm staan, met op elke zijde gesoldeerde (getekende) voorstellingen. Zo is dit luchtige gebouw dus een soort museum voor de kubusjes, maar wel een museum waarin alles mag veranderen. Iedereen kan een kubusje 'adopteren' en thuis neerzetten of ophangen. Het zal steeds een andere aanblik bieden, door het licht en de schaduw, de overlapping van de lijntjes, door het te kantelen en draaien. Het gaashuis zelf zit ook vol details, figuurtjes, gordijntjes.

Natascha vindt interactie tussen de toeschouwer en kunstenaar/kunstwerk van belang. Door een kubusje te adopteren raakt het werk verspreid in alle windrichtingen én Natascha wordt uitgedaagd steeds nieuwe kubusjes te maken.

Gaas geeft Natscha de mogelijkheid om volumina, vormen en lijnenspel te gebruiken, met een heel eigen aard. Voor groter werk, zoals de piramide op de rotonde Vlasstraat-Noorderbaan in Heythuysen gebruikte ze 254 stalen pijpen die worden verlicht middels een software-gestuurd programma.

INNERLIJK DRANG

Ook schilder Joop Vugs (Weert 1957, nu Bingelrade) is vaste gast bij Wanda's Plateaukunst. Hij exposeerde al vaker in haar galerie in Maastricht. Joop herinnert zich hoe zij daar zijn schilderijen-installatie, gemaakt in samenwerking met Ab Verheggen, combineerde met twee internationale grootheden, de onlangs overleden Christian Boltanski en de 'Neue Wilde' Jiří Georg Dokoupil. En vooral de vriendschappelijke ontmoeting met die twee.

Joop doet graag mee in Wolfshuis, vooral ook uit respect voor Wanda die steeds maar weer zich vol overgave inzet voor de promotie van kunst. "De bezoekersaantallen, de intensiteit en de onverwachte leuke ontmoetingen tellen ook mee.

Joop, die met gezondheidsproblemen kampt, probeert iedere dag toch als 't even kan aan het werk te gaan. "Het is die innerlijke drang om je creativiteit te uiten, bezig te zijn tot er iets ontstaat wat je nooit had kunnen bedenken, maar wat bezieling en betekenis heeft." Hoe moeilijk en belastend het nu ook is, hij kan het niet laten, die drang dwingt.

Dat gevoel zal Wanda Reiff vast en zeker herkennen.

Sjef Kusters